

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยเป็นการวิจัยเชิงบรรยาย
ซึ่งมีวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีดำเนินการ และผลการวิจัย โดยสรุปดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยที่มีใช้แพร่หลายอยู่ในปัจจุบัน
2. เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการทำงานของโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 กลุ่มตัวอย่างผู้ใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจาก 4 หน่วยงาน คือ
 - 1.1.1 กลุ่มตัวอย่างผู้ใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยจากหน่วยราชการจำนวน 92 คน จากประชากร 943 คน
 - 1.1.2 กลุ่มตัวอย่างผู้ใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยจากรัฐวิสาหกิจจำนวน 38 คน จากประชากร 387 คน
 - 1.1.3 กลุ่มตัวอย่างผู้ใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยจากสถาบันการศึกษา จำนวน 39 คน จากประชากร 390 คน
 - 1.1.4 กลุ่มตัวอย่างผู้ใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยจากบริษัทเอกชนจำนวน 195 คน จากประชากร 200 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย ได้มาจากโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยที่มีผู้ใช้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5 ขึ้นไป จำนวน 5 โปรแกรม ได้แก่ CU Writer, สหวิริยาเวิร์ด, ราชวิถี Word PC, Microsoft Word for Windows และ IRC Standard Word

1.3 กลุ่มตัวอย่างผู้ออกแบบและผลิตโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย จำนวน 7 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จากการจัดสรรจากบริษัทหน่วยงานที่เป็นเจ้าของโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามสำหรับผู้ที่ใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลเบื้องต้นในการใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย เป็นชนิดเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาที่พบในการใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย เป็นแบบ 3 ตัวเลือก

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย เป็นชนิดเลือกตอบ และมาตราส่วนประมาณค่า

2.2 แบบวิเคราะห์โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย สำหรับผู้วิจัยวิเคราะห์เอง โดยมีประเด็นในการวิเคราะห์ดังนี้

2.2.1 ลักษณะทั่วไปของโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย

2.2.2 ด้านวิธีใช้และความสามารถของโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย

2.2.3 ด้านการติดต่อกับผู้จัดจำหน่ายและบริการโปรแกรม

2.2.4 ด้านการแสดงผลบนจอภาพ

2.3 แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ออกแบบและผลิตโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย เป็นแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง มีประเด็นการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของผู้ออกแบบและผลิตโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลของโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย
มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประวัติความเป็นมาของโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย
2. วัตถุประสงค์ในการผลิตโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย
3. จำนวนรุ่นที่พัฒนาตลอดจนวัตถุประสงค์เฉพาะในการพัฒนาแต่ละรุ่น และจุดเด่นและจุดด้อยของรุ่นนั้น ๆ
4. การเผยแพร่โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย
5. ลิขสิทธิ์และเงื่อนไขในการใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย
6. งบประมาณ การลงทุนในการออกแบบและผลิตโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย
7. วิธีติดต่อกับผู้ผลิตและการให้บริการเกี่ยวกับโปรแกรม
8. แนวโน้มการพัฒนาโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยในอนาคต

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถามผู้ใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย รวมแจกออกไป 364 ชุด ได้รับคืน 336 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.3 เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้ 297 ชุด คิดเป็นร้อยละ 88.4 ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา

3.2 แบบวิเคราะห์โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย โดยทำการวิเคราะห์โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย จำนวน 5 โปรแกรม

3.3 แบบสัมภาษณ์ผู้ออกแบบและผลิตโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย โดยทำการสัมภาษณ์ผู้ออกแบบและผลิตโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย จำนวน 7 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 แบบสอบถามผู้ใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย นำมาแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 แบบวิเคราะห์โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย นำมาแจกแจงความถี่
หาค่าร้อยละ

4.3 แบบสัมภาษณ์ผู้ออกแบบและผลิตโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย
นำมาสรุปประเด็นและเรียบเรียงเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยที่มีการใช้แพร่หลายอยู่ในปัจจุบัน

มีจำนวน 5 โปรแกรม ซึ่งเป็นโปรแกรมที่มีผู้ใช้มากที่สุดมากกว่าร้อยละ 5
ของผู้ใช้ที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ CU Writer, สหวิริยาเวิร์ด, ราชวิถี Word PC, Microsoft
Word for Windows และ IRC Standard Word

ส่วนโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยที่มีผู้ใช้มากที่สุดคือ โปรแกรม CU Writer
โดยภาพรวมโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยส่วนใหญ่ เริ่มสร้างและผลิต
ในระหว่างปี 2527 - 2530 โดยมีวัตถุประสงค์เริ่มแรกในการผลิตสามารถแบ่งออกเป็น 2 กรณี
คือ โปรแกรมสาธารณะจะมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อใช้งานภายในหน่วยงานและเพื่อให้ผู้สนใจ
ทั่วไปได้ใช้ ส่วนโปรแกรมของบริษัทจะมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อใช้กับระบบภาษาไทยของบริษัท
ในด้านงบประมาณ ในกรณีที่เป็นโปรแกรมสาธารณะจะมีงบประมาณจาก
หน่วยงานที่ผู้พัฒนาสังกัด หรือได้มาจากเงินบริจาคและใช้เวลาว่างเขียนและพัฒนาโปรแกรม
ในกรณีที่เป็นโปรแกรมของบริษัท จะเป็นไปในลักษณะที่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทำงานในบริษัท
นั้นอยู่แล้วจึงถือเป็นส่วนหนึ่งของการทำงาน หรือเป็นลักษณะที่เจ้าของโปรแกรมจาก
ต่างประเทศจ้างคนไทยในบริษัทไปเขียนและพัฒนาโปรแกรม ซึ่งไม่สามารถให้ข้อมูล
ด้านตัวเลขงบประมาณได้

ทีมงานผู้สร้างและผลิตโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย ในกรณีที่เป็น
โปรแกรมสาธารณะที่ศึกษานี้เขียนโดยนิสิต นักศึกษาในความควบคุมของอาจารย์ หรือ
บางโปรแกรมเขียนและพัฒนาโดยเจ้าของโปรแกรมซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ในกรณี
ที่เป็นโปรแกรมของบริษัท ทีมงานที่รับผิดชอบ คือ เจ้าหน้าที่ R & D (Research and
Development) ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่วิเคราะห์ระบบ โปรแกรมเมอร์ และกลุ่มคิวิซี
รวมทั้งสิ้นอยู่ในระหว่าง 3 - 8 คน

เหตุผลสำคัญที่สุดที่ใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยคือเป็นโปรแกรมที่
ใช้ง่ายและสะดวก

ผู้ใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย ส่วนใหญ่ใช้โปรแกรมประมวลผลคำ
ภาษาไทยในงานพิมพ์จดหมาย บันทึกข้อความ จดหมายเวียน หรือบัญชีรายชื่อต่าง ๆ
มากที่สุด ผู้ใช้ส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี วิธีการได้มาซึ่งความรู้เกี่ยวกับโปรแกรมประมวลผล
คำภาษาไทย คือ ฝึกฝนด้วยตนเองจากสถาบันหรือหน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่

2. รูปแบบและความสามารถของโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย

โดยภาพรวมแล้วสรุปรูปแบบและความสามารถของโปรแกรมประมวลผลคำ
ภาษาไทย ส่วนใหญ่ที่ใช้แพร่หลายอยู่ในปัจจุบันได้ดังต่อไปนี้

2.1 ลักษณะทั่วไป

2.1.1 ลักษณะของการเลือก (Menu) เป็นรายการเลือกแบบดิ่งลง
ใช้แป้นกำหนดหน้าที่ ใช้แป้นควบคุม และใช้คำสั่งจุด

2.1.2 รหัสภาษาไทยที่ใช้ คือ เกษตร และ สมอ.

2.2 การแสดงผลบนจอภาพ มีการแสดงผลบนจอภาพดังนี้ คือ

2.2.1 บอกโดรฟ์และไดเรกทอรีที่ใช้งานอยู่

2.2.2 บอกชื่อแฟ้มข้อมูลที่เปิดใช้งานอยู่

2.2.3 มีรายการคำสั่งหลัก

2.2.4 บอกแป้นที่ใช้เรียกคำสั่งหลัก

2.2.5 บอกแป้นที่ใช้เรียกคำสั่งช่วยเหลือ

2.2.6 บอกตำแหน่งที่เคอร์เซอร์อยู่ (หน้า/บรรทัด/คอลัมน์)

2.2.7 บอกสภาพการพิมพ์แทรก / พิมพ์ทับ

2.2.8 บอกสภาพการใช้อักษรไทย / อังกฤษ

2.2.9 บอกสภาพคำสั่งให้ตัดคำอัตโนมัติ

2.2.10 มีเส้นบรรทัดหรือเครื่องหมายแสดงการกั้นซ้าย /ขวา /tab

2.2.11 มีการแสดงผลบนจอภาพเหมือนกับผลทางเครื่องพิมพ์

2.3 วิธีใช้และความสามารถของโปรแกรม

2.3.1 การสร้างและการแก้ไขเพิ่มเอกสาร

2.3.1.1 การกำหนดขอบเขตของเอกสาร

2.3.1.1.1 สามารถกำหนดและลบขอบเขต
ของกั้นหน้าซ้าย/ขวา

2.3.1.1.2 สามารถตั้งระยะ tab แบบตัวอักษร

2.3.1.1.3 สามารถกำหนดแบบพิเศษ เช่น การใช้ tab
เพื่อเลื่อนเคอร์เซอร์ให้ไปอยู่ตรงกับ
ตำแหน่งตัวอักษรตัวแรกในวรรคใดวรรคหนึ่ง

2.3.1.2 การจัดรูปแบบเอกสาร

สามารถจัดข้อความให้อยู่กึ่งกลางบรรทัดได้

2.3.1.3 การลบหรือการเพิ่ม

2.3.1.3.1 สามารถลบตัวอักษรได้ที่ละตัวอักษร
ข้อความ วรรค บรรทัด

2.3.1.3.2 สามารถยกเลิกการลบ

2.3.1.4 การกำหนดแบบตัวอักษร

2.3.1.4.1 มีตัวอักษรแบบหนา

2.3.1.4.2 มีตัวอักษรแบบตัวเอียง

2.3.1.4.3 มีตัวอักษรแบบตัวขยาย หรือตัวใหญ่

2.3.1.4.4 มีตัวอักษรระดับบน (ตัวยกขึ้น)

2.3.1.4.5 มีตัวอักษรระดับล่าง (ตัวห้อย)

2.3.1.4.6 สามารถขีดเส้นใต้ตัวอักษร 1 เส้น

2.3.1.4.7 สามารถเปลี่ยนแบบตัวอักษรที่พิมพ์ไปแล้วได้

2.3.1.5 การกำหนดบล็อก

2.3.1.5.1 สามารถกำหนดบล็อกในแนวบรรทัด (line) ได้

2.3.1.5.2 วิธีกำหนดบล็อกโดยการใช้เป็นควบคุม

2.3.1.6 การค้นหาและแทนที่คำหรือข้อความ

2.3.1.6.1 สามารถค้นหาและแทนที่ตั้งแต่ต้นเพิ่ม
ถึงท้ายเพิ่มทุกครั้ง

- 2.3.1.6.2 สามารถค้นหาและแทนที่ตั้งแต่จุดที่
เคอร์เซอร์อยู่ถึงท้ายแฟ้มทุกครั้ง
- 2.3.2 การจัดเก็บแฟ้มข้อมูล
 - 2.3.2.1 การจัดเก็บแฟ้มข้อมูล
มีการสำรองแฟ้มข้อมูล (Back Up) ก่อนการบันทึกซ้ำ
- 2.3.3 การพิมพ์เอกสาร
 - 2.3.3.1 การพิมพ์เอกสาร
 - 2.3.3.1.1 การกำหนดแบบพิมพ์สามารถปรับความกว้าง
ของตัวอักษรได้หลายขนาด
 - 2.3.3.1.2 สามารถพิมพ์แบบต่อเนื่อง
 - 2.3.3.1.3 สามารถพิมพ์บนเครื่องพิมพ์เลเซอร์ได้
- 2.3.4 ความสามารถอื่นๆ
 - 2.3.4.1 สามารถสร้างตารางได้
 - 2.3.4.2 สามารถทำจดหมายเวียนได้
 - 2.3.4.3 ใช้ชุดแป้นพิมพ์พิเศษ (Macro keys)
- 2.4 ด้านการติดต่อกับผู้จัดจำหน่าย/บริการโปรแกรม
มีคู่มือการใช้โปรแกรม

โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยที่มีรูปแบบและความสามารถมากที่สุดคือ

โปรแกรม Microsoft Word for Windows

โปรแกรม Microsoft Word for Windows มีรูปแบบและความสามารถดังนี้คือ

1. ด้านลักษณะทั่วไป
 - 1.1 ลักษณะของรายการเลือก
 - 1.1.1 มีรายการเลือกแบบดิ่งลง
 - 1.1.2 แบบใช้แป้นกำหนดหน้าที่
 - 1.1.3 แบบใช้แป้นควบคุม
 - 1.1.4 แบบใช้คำสั่งจุด
 - 1.2 รหัสภาษาไทยที่ใช้ คือ เกษตร และ สมอ.
 - 1.3 อุปกรณ์ประกอบที่จำเป็นต้องใช้คือเครื่องพิมพ์ และเมาส์

2. ด้านการแสดงผลบนจอภาพ

- 2.1 บอกโดรฟ์และไดเรกทอรีที่ใช้งานอยู่
- 2.2 บอกชื่อแฟ้มข้อมูลที่เปิดใช้งานอยู่
- 2.3 มีรายการคำสั่งหลัก
- 2.4 บอกแป้นที่ใช้เรียกคำสั่งหลัก
- 2.5 บอกแป้นที่ใช้เรียกคำสั่งช่วยเหลือ
- 2.6 บอกตำแหน่งที่เคอร์เซอร์อยู่ (หน้า/บรรทัด/คอลัมน์)
- 2.7 บอกสภาพการพิมพ์แทรก / พิมพ์ทับ
- 2.8 บอกสภาพการใช้อักษรไทย / อังกฤษ
- 2.9 บอกลักษณะของตัวอักษรที่กำลังใช้เช่น ตัวใหญ่ ตัวเอียง
- 2.10 บอกสภาพการจัดขวาให้ตรงกันทุกบรรทัด
- 2.11 มีเส้นบรรทัดหรือเครื่องหมายแสดงการกั้นซ้าย / ขวา / tab
- 2.12 มีการแสดงผลบนจอภาพเหมือนกับผลทางเครื่องพิมพ์
- 2.13 เปลี่ยนสีเมนูได้

3. ด้านวิธีใช้และความสามารถของโปรแกรม

การสร้างและแก้ไขแฟ้มเอกสาร

- 3.1 การกำหนดขอบเขตของเอกสาร
 - 3.1.1 สามารถกำหนดและลบขอบเขตของกั้นหน้าซ้าย/ขวา
 - 3.1.2 สามารถตั้ง tab แบบตัวอักษร
 - 3.1.3 สามารถตั้ง tab แบบตัวเลข
 - 3.1.4 สามารถกำหนด tab แบบพิเศษ
- 3.2 การจัดรูปแบบเอกสาร สามารถจัดข้อความให้อยู่กึ่งกลางบรรทัดได้
- 3.3 การลบหรือเพิ่ม
 - 3.3.1 สามารถลบตัวอักษรได้ที่ละตัวอักษร ข้อความ บรรทัด บรรทัด
 - 3.3.2 สามารถลบตัวอักษรในตำแหน่งที่เคอร์เซอร์อยู่จนถึงตำแหน่งสุดท้ายของข้อความในบรรทัดเดียวกัน
 - 3.3.3 สามารถยกเลิกการลบได้
- 3.4 การกำหนดแบบตัวอักษร
 - 3.4.1 มีตัวอักษรแบบตัวหนา

- 3.4.2 มีตัวอักษรแบบตัวเอียง
- 3.4.3 มีตัวอักษรแบบตัวขยาย หรือตัวใหญ่
- 3.4.4 มีตัวอักษรระดับบน (ตัวยกขึ้น)
- 3.4.5 มีตัวอักษรระดับล่าง (ตัวห้อย)
- 3.4.6 สามารถขีดเส้นใต้ตัวอักษร 1 เส้น
- 3.4.7 สามารถขีดเส้นใต้ตัวอักษร 2 เส้น
- 3.4.8 สามารถเปลี่ยนแบบตัวอักษรที่พิมพ์ไปแล้วได้
- 3.5 การกำหนดบล็อก
 - 3.5.1 สามารถกำหนดบล็อกในแนวบรรทัดได้
 - 3.5.2 สามารถกำหนดบล็อกโดยการใช้เป็นควบคุม
 - 3.5.3 สามารถกำหนดบล็อกโดยวิธีอื่น ๆ คือใช้เมาส์ลากผ่าน
- 3.6 การค้นหาและแทนที่คำหรือข้อความ
 - 3.6.1 สามารถค้นหาและแทนที่ตั้งแต่ต้นแฟ้มถึงท้ายแฟ้มทุกครั้ง
 - 3.6.2 สามารถค้นหาและแทนที่ตั้งแต่จุดที่เคอร์เซอร์อยู่ถึงท้ายแฟ้มทุกครั้ง
- 3.7 การตรวจสอบสะกดคำ
 - 3.7.1 สามารถตรวจสอบสะกดคำได้
 - 3.7.2 สามารถสร้างคำศัพท์ไว้ให้ตรวจสอบคำสะกดเองได้
- 3.8 การจัดเก็บแฟ้มข้อมูล มีการสำรองแฟ้มข้อมูลก่อนการบันทึกซ้ำทุกครั้ง
- 3.9 การพิมพ์แฟ้มเอกสาร
 - 3.9.1 สามารถปรับความกว้างของตัวอักษรได้หลายขนาด
 - 3.9.2 สามารถกำหนดเลขที่หน้าโดยอัตโนมัติ
 - 3.9.3 สามารถกำหนดเลขที่หน้าได้ตามต้องการ
 - 3.9.4 กำหนดเลขที่หน้าโดยมีข้อความประกอบได้
 - 3.9.5 สามารถพิมพ์ต่อเนื่องและพิมพ์บนเครื่องพิมพ์เลเซอร์ได้
- 3.10 ความสามารถอื่น ๆ
 - 3.10.1 สามารถสร้างตารางได้
 - 3.10.2 สามารถทำจดหมายเวียนได้
 - 3.10.3 สามารถสร้าง รวมภาพกราฟิกได้
 - 3.10.4 สามารถดึงภาพมาจากอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้เช่น สแกนเนอร์

- 3.10.5 สามารถสร้างสารบัญ เชิงอรรถ ดัชนี
 - 3.10.6 สามารถใช้ชุดแป้นพิมพ์พิเศษ
 - 3.10.7 สามารถใช้งานร่วมกับโปรแกรมสำเร็จรูปอื่น ๆ คือ โปรแกรม Spreadsheet, โปรแกรม Data base, โปรแกรม Graphics, โปรแกรม Publishing, โปรแกรม Word processing อื่น ๆ ได้
 - 3.10.8 สามารถแปลงรหัสข้อมูลได้
 - 3.10.9 สามารถใช้งานร่วมกับ Windows
4. ด้านการติดต่อกับผู้จัดจำหน่ายและบริการโปรแกรม มีคู่มือการใช้โปรแกรม

โปรแกรม Microsoft Word for Windows ไม่มีรูปแบบและความสามารถดังนี้คือ

1. ด้านลักษณะทั่วไป
 - 1.1 อุปกรณ์ประกอบ ไม่มีฮาร์ดดิสก์
2. ด้านการแสดงผลบนจอภาพ
 - 2.1 ไม่บอกสภาพคำสั่งให้ตัดคำโดยอัตโนมัติ
 - 2.2 ไม่บอกขนาดของเนื้อที่หน่วยความจำที่เหลืออยู่
3. ด้านวิธีใช้และความสามารถของโปรแกรม

การสร้างและแก้ไขแฟ้มเอกสาร

 - 3.1 การกำหนดบล็อก ไม่สามารถกำหนดบล็อกในแนวคอลัมน์
 - 3.2 การจัดเก็บแฟ้มข้อมูล ไม่มีการถามหรือเตือนก่อนการจัดเก็บเอกสารทุกครั้ง
 - 3.3 ความสามารถอื่น ๆ
 - 3.3.1 ไม่สามารถคำนวณในแนวตั้ง
 - 3.3.2 ไม่สามารถคำนวณในแนวนอน
 - 3.3.3 ไม่สามารถย้ายข้อมูลจาก Email เข้ามาใน Word
 - 3.3.4 ไม่สามารถย้ายข้อมูลจาก Text เข้ามาใน Email
 - 3.3.5 ไม่สามารถใช้งานในระบบ Unix
4. ด้านการติดต่อกับผู้จัดจำหน่ายและบริการโปรแกรม ไม่มีศูนย์เพื่อบริการช่วยเหลือเกี่ยวกับโปรแกรม

โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยที่มีรูปแบบและความสามารถน้อยที่สุดคือ
โปรแกรม ราชวิถี Word PC

โปรแกรม ราชวิถี Word PC มีรูปแบบและความสามารถดังนี้คือ

1. ด้านลักษณะทั่วไป

1.1 ลักษณะของรายการเลือก

1.1.1 มีรายการเลือกแบบดิ่งลง

1.1.2 แบบใช้แป้นควบคุม

1.1.3 แบบใช้คำสั่งจุด

1.2 รหัสภาษาไทยที่ใช้ คือ เกษตร และ สมอ.

1.3 อุปกรณ์ประกอบที่จำเป็นต้องใช้คือเครื่องพิมพ์

2. ด้านการแสดงผลบนจอภาพ

2.1 บอกโดรฟ์และไดเรกทอรีที่ใช้งานอยู่

2.2 บอกชื่อแฟ้มข้อมูลที่เปิดใช้งานอยู่

2.3 มีรายการคำสั่งหลัก

2.4 บอกแป้นที่ใช้เรียกคำสั่งหลัก

2.5 บอกแป้นที่ใช้เรียกคำสั่งช่วยเหลือ

2.6 บอกตำแหน่งที่เคอร์เซอร์อยู่ (หน้า/บรรทัด/คอลัมน์)

2.7 บอกสภาพการพิมพ์แทรก / พิมพ์ทับ

2.8 บอกสภาพการใช้อักขระไทย / อังกฤษ

2.9 บอกสภาพการจัดขวาให้ตรงกันทุกบรรทัด

2.10 บอกขนาดของเนื้อที่หน่วยความจำที่ยังเหลืออยู่

2.11 มีเส้นบรรทัดหรือเครื่องหมายแสดงการกั้นซ้าย / ขวา / tab

2.12 มีการแสดงผลบนจอภาพเหมือนกับผลทางเครื่องพิมพ์

3. ด้านวิธีใช้และความสามารถของโปรแกรม

การสร้างและแก้ไขแฟ้มเอกสาร

3.1 การกำหนดขอบเขตของเอกสาร

3.1.1 สามารถกำหนดและลบขอบเขตของกั้นหน้าซ้าย/ขวา

3.1.2 สามารถตั้ง tab แบบตัวอักษร

3.1.3 สามารถตั้ง tab แบบตัวเลข

- 3.1.4 สามารถกำหนด tab แบบพิเศษ
- 3.2 การจัดรูปแบบเอกสาร สามารถจัดข้อความให้อยู่กึ่งกลางบรรทัดได้
- 3.3 การลบหรือเพิ่ม
 - 3.3.1 สามารถลบตัวอักษรได้ที่ละตัวอักษร ข้อความ วรรค บรรทัด
 - 3.3.2 สามารถลบตัวอักษรในตำแหน่งที่เคอร์เซอร์อยู่จนถึงตำแหน่งสุดท้ายของข้อความในบรรทัดเดียวกัน
 - 3.3.3 สามารถยกเลิกการลบได้
- 3.4 การกำหนดแบบตัวอักษร
 - 3.4.1 มีตัวอักษรแบบตัวหนา
 - 3.4.2 มีตัวอักษรแบบตัวขยาย หรือตัวใหญ่
 - 3.4.3 มีตัวอักษรระดับบน (ตัวยกขึ้น)
 - 3.4.4 มีตัวอักษรระดับล่าง (ตัวห้อย)
 - 3.4.5 สามารถขีดเส้นใต้ตัวอักษร 1 เส้น
 - 3.4.6 สามารถเปลี่ยนแบบตัวอักษรที่พิมพ์ไปแล้วได้
- 3.5 การกำหนดบล็อก
 - 3.5.1 สามารถกำหนดบล็อกในแนวคอลัมน์ได้
 - 3.5.2 สามารถกำหนดบล็อกในแนวบรรทัดได้
 - 3.5.3 สามารถกำหนดบล็อกโดยการใช้เป็นควบคุม
- 3.6 การค้นหาและแทนที่คำหรือข้อความ

สามารถค้นหาและแทนที่ตั้งแต่จุดที่เคอร์เซอร์อยู่ถึงท้ายแฟ้มทุกครั้ง
- 3.7 การจัดเก็บแฟ้มข้อมูล มีการสำรองแฟ้มข้อมูลก่อนการบันทึกซ้ำทุกครั้ง
- 3.9 การพิมพ์แฟ้มเอกสาร
 - 3.9.1 สามารถปรับความกว้างของตัวอักษรได้หลายขนาด
 - 3.9.2 กำหนดเลขที่หน้าโดยมีข้อความประกอบได้
 - 3.9.3 สามารถพิมพ์ต่อเนืองและพิมพ์บนเครื่องพิมพ์เลเซอร์ได้
- 3.10 ความสามารถอื่น ๆ
 - 3.10.1 สามารถสร้างตารางได้
 - 3.10.2 สามารถทำจดหมายเวียนได้
 - 3.10.3 สามารถใช้ชุดแป้นพิมพ์พิเศษ

- 3.10.4 สามารถคำนวณในแนวตั้งได้
- 3.10.5 สามารถใช้กับโปรแกรม Data base ได้
- 4. ด้านการติดต่อกับผู้จัดจำหน่ายและบริการโปรแกรม มีคู่มือการใช้โปรแกรม

โปรแกรม ราชวิถี Word PC ไม่มีรูปแบบและความสามารถดังนี้คือ

1. ด้านลักษณะทั่วไป
 - 1.1 ลักษณะของรายการเลือก ไม่มีรายการเลือกแบบใช้เป็นกำหนดหน้าที่
 - 1.2 อุปกรณ์ประกอบ ไม่มีเมาส์ และฮาร์ดดิสก์
2. ด้านการแสดงผลบนจอภาพ
 - 2.1 ไม่บอกลักษณะตัวอักษรที่กำลังใช้ เช่น ตัวใหญ่ ตัวเอียง
 - 2.2 ไม่บอกสภาพคำสั่งให้ตัดคำโดยอัตโนมัติ
 - 2.3 เปลี่ยนสีเมนูไม่ได้
3. ด้านวิธีใช้และความสามารถของโปรแกรม

การสร้างและแก้ไขแฟ้มเอกสาร

 - 3.1 การกำหนดแบบตัวอักษร
 - 3.1.1 ไม่มีตัวอักษรแบบตัวเอียง
 - 3.1.2 ไม่สามารถขีดเส้นใต้ตัวอักษร 2 เส้น
 - 3.2 การกำหนดบล็อก ไม่สามารถกำหนดบล็อกด้วยวิธีอื่น ๆ
 - 3.3 การค้นหาและแทนที่คำหรือข้อความ

ไม่สามารถค้นหาและแทนที่ตั้งแต่ต้นถึงท้ายแฟ้มทุกครั้ง
 - 3.4 การตรวจสอบสะกดคำ
 - 3.4.1 ไม่สามารถตรวจสอบสะกดคำ
 - 3.4.2 ไม่สามารถสร้างคำศัพท์ไว้ตรวจสอบคำสะกดเอง
 - 3.5 การจัดเก็บแฟ้มข้อมูล
 - 3.3.1 ไม่สามารถตั้งเวลาในการจัดเก็บแฟ้มเอกสารได้
 - 3.3.2 ไม่มีการถามหรือเตือนก่อนการจัดเก็บเอกสารทุกครั้ง
 - 3.6 การพิมพ์แฟ้มเอกสาร
 - 3.6.1 ไม่สามารถกำหนดเลขที่หน้าโดยอัตโนมัติ
 - 3.6.2 ไม่สามารถกำหนดเลขที่หน้าได้ตามต้องการ

3.7 ความสามารถอื่น ๆ

- 3.7.1 ไม่สามารถสร้าง รวมภาพกราฟิกได้
- 3.7.2 ไม่สามารถดึงภาพมาจากอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้เช่น สแกนเนอร์
- 3.7.3 ไม่สามารถสร้างสารบัญ เชิงอรรถ ดัชนี
- 3.7.4 ไม่สามารถคำนวณในแนวนอน
- 3.7.5 ไม่สามารถใช้งานร่วมกับโปรแกรมสำเร็จรูปอื่น ๆ คือ โปรแกรม Spreadsheet, โปรแกรม Graphics, โปรแกรม Publishing, โปรแกรม Word processing อื่น ๆ
- 3.7.6 ไม่สามารถย้ายข้อมูลจาก Email เข้ามาใน Word
- 3.7.7 ไม่สามารถย้ายข้อมูลจาก Text เข้ามาใน Email
- 3.7.8 ไม่สามารถแปลงรหัสข้อมูลได้
- 3.7.9 ไม่สามารถใช้งานร่วมกับ Windows
- 3.7.10 ไม่สามารถใช้งานในระบบ Unix

4. ด้านการติดต่อกับผู้จัดจำหน่ายและบริการโปรแกรม

ไม่มีศูนย์เพื่อบริการช่วยเหลือเกี่ยวกับโปรแกรม

สรุปจุดเด่นของโปรแกรมประมวลผลคำได้ดังนี้คือ

โปรแกรม IRC Standard Word : มีสถานภาพของการเป็นโปรแกรมที่สมบูรณ์แบบที่สุด สามารถเปลี่ยนแปลงสื่อบนจอภาพได้ทุกส่วน, มีระบบตรวจสอบคำสะกดภาษาไทย ตาม พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 และเพิ่มคำศัพท์ใหม่ได้ มีระบบการเก็บข้อมูลโดยอัตโนมัติ โดยการตั้งเวลาในการเก็บข้อมูลได้ และมีรายการเลือกแบบดิ่งลงพร้อมคำอธิบายเป็นภาษาไทย

โปรแกรม CU Writer : เป็นโปรแกรมที่เริ่มมีรายการเลือกแบบดิ่งลง ทำให้ง่ายต่อผู้ใช้ที่เริ่มต้นใช้โปรแกรม, สามารถเปลี่ยนรหัสภาษาไทยระหว่าง สมอ. และเกษตร ได้ง่าย, สร้างแฟ้มข้อมูลคำย่อได้ และเปิดแฟ้มข้อมูลได้พร้อมกันถึง 8 แฟ้ม

โปรแกรม สหวิทยาเวิร์ด : เป็นโปรแกรมที่ใช้ง่าย และสะดวก และสามารถตรวจสอบคำภาษาไทย และสร้างคำศัพท์ได้

โปรแกรม ราชวิถี Word PC : เป็นโปรแกรมที่มีชุดคำสั่งแบบ Wordstar ทำให้สะดวกต่อผู้ใช้ที่คุ้นเคยกับการใช้โปรแกรม Wordstar มาก่อน และมีการเพิ่มรายการเลือกแบบดิ่งลง,

สามารถกำหนดบล็อกในแนวตั้งได้, สามารถคำนวณในแนวตั้งได้, บอกขนาดเนื้อที่หน่วยความจำที่เหลืออยู่บนจอภาพขณะใช้งาน

โปรแกรม Microsoft Word for Windows : เป็นการทำงานภายใต้ระบบ Windows ใช้เมาส์เป็นอุปกรณ์ประกอบในการใช้งาน, มีรายการเลือกแบบดิ่งลง และแบบสัญลักษณ์, สามารถสร้างและรวมภาพกราฟิกได้ และมีการแสดงหน้ากระดาษก่อนพิมพ์

3. ภาพรวมของความคิดเห็นในการใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยสรุปได้ดังต่อไปนี้

3.1 ปัญหาในการใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย

3.1.1 ปัญหาที่ผู้ใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยเห็นว่าเป็นปัญหาที่พบเป็นประจำ คือ การไม่สามารถสร้างภาพประกอบได้

3.1.2 ปัญหาที่พบบ้างเป็นบางครั้ง ได้แก่

3.1.2.1 ปัญหาในการสร้างและแก้ไขแฟ้มเอกสารในรายการต่อไปนี้

3.1.2.1.1 เมื่อใช้คำสั่งหรือเลือกจากเมนูแล้วโปรแกรมไม่ทำงาน

3.1.2.1.2 เมื่อเปิดแฟ้มเอกสารเก่าออกมาแต่มีข้อมูลไม่ครบ

3.1.2.1.3 คำสั่งหรือรายการในเมนูมีให้เลือกน้อย ทำให้ไม่สะดวกในการใช้

3.1.2.1.4 ในขณะที่ป้อนข้อมูล เมื่อกด tab หรือแป้นอักขระบางตัวแล้วเกิดอาการหยุดทำงาน

3.1.2.2 ปัญหาในการจัดรูปแบบเอกสาร ในรายการต่อไปนี้

3.1.2.2.1 มีขั้นตอนยุ่งยากในการจัดหรือการเลือกรูปแบบ

3.1.2.2.2 รูปแบบเอกสารมีให้เลือกน้อย

3.1.2.2.3 กำหนดขนาดกระดาษและพื้นที่ในการป้อนข้อมูลได้น้อย

3.1.2.2.4 กำหนดจำนวนหน้าเอกสาร จัดระยะบรรทัดหรือจัดคอลัมน์ไม่ได้ตามที่ต้องการ

3.1.2.3 ปัญหาในการจัดเก็บและการทำสำรองแฟ้มเอกสารในรายการต่อไปนี้

3.1.2.3.1 ไม่สามารถจัดเก็บแฟ้มเอกสารที่มีข้อมูลมากๆ ได้

- 3.1.2.3.2 ทำการจับเก็บแฟ้มเอกสารแล้ว
เครื่องหยุดการทำงาน
- 3.1.2.3.3 ทำการจับเก็บแฟ้มเอกสารแล้วมีชื่อในแผ่นเก็บ
ข้อมูลแต่มีข้อมูลไม่ครบ
- 3.1.2.4 ปัญหาในการพิมพ์แฟ้มเอกสารออกจากเครื่องพิมพ์
ในรายการต่อไปนี้
 - 3.1.2.4.1 เมื่อสั่งพิมพ์แล้วระบบบนส่วล่างอยู่ในตำแหน่ง
พยัญชนะ
 - 3.1.2.4.2 เมื่อพิมพ์ออกมาแล้ว บางหน้า บางบรรทัด
เกิดการผิดปกติอ่านไม่รู้เรื่องทั้งที่ข้อมูลถูกต้อง
 - 3.1.2.4.3 เมื่อพิมพ์ออกมาแล้วตัวอักษรตัวสุดท้าย
ขาดหายไปบางส่วน
 - 3.1.2.4.4 พิมพ์ส่วนที่เป็นตารางไม่ออก หรือออกมา
ไม่ตรง ไม่ถูกต้อง
 - 3.1.2.4.5 เอกสารที่พิมพ์ออกมาไม่สมบูรณ์ มีบางส่วน
หายไปทั้งที่ในแฟ้มข้อมูลยังอยู่ครบ
- 3.1.2.5 ปัญหาในการติดต่อกับผู้จัดจำหน่ายเกี่ยวกับบริการ
โปรแกรมและการรับคำแนะนำช่วยเหลือ ในรายการ
ต่อไปนี้
 - 3.1.2.5.1 การไม่สามารถติดต่อขอคำแนะนำจากผู้ผลิต
ผู้จำหน่ายหรือผู้บริการได้
 - 3.1.2.5.2 มีความยุ่งยากในการติดต่อและขอคำแนะนำ
หรือขอความช่วยเหลือ
- 3.1.2.6 ปัญหาในการใช้งานร่วมกับโปรแกรมอื่น ๆ ในรายการ
ต่อไปนี้
 - 3.1.2.6.1 การไม่สามารถสั่งหรือดึงข้อมูลหรือแฟ้มเอกสาร
จากโปรแกรมอื่น มาใช้งานร่วมกันได้
 - 3.1.2.6.2 มีขั้นตอนยุ่งยากไม่สะดวก
ในการใช้งานร่วมกับโปรแกรมอื่น

3.2 ความต้องการเกี่ยวกับรูปแบบและความสามารถของโปรแกรมประมวลผล คำภาษาไทย

3.2.1 ด้านลักษณะทั่วไป

3.2.1.1 ขนาดหน่วยความจำที่ใช้ในการบรรจุโปรแกรมประมวลผล
คำภาษาไทยไม่จำเป็นต้องบรรจุในแผ่นเก็บข้อมูลชนิดอ่อน
เพียง แผ่นเดียว

3.2.1.2 วิธีที่เหมาะสมที่สุดในการติดต่อกับผู้ใช้ในการใช้คำสั่ง คือ
ใช้รายการเลือกแบบดิ่งลง

3.2.1.3 ควรใช้รหัสภาษาไทยรหัสใดรหัสหนึ่ง
เพื่อป้องกันความยุ่งยากสับสน

3.2.1.4 ควรใช้ได้กับระบบปฏิบัติการหลาย ๆ ระบบ
เพื่อความคล่องตัวในการเปลี่ยนแปลง

3.2.1.5 ควรใช้ได้กับอุปกรณ์ประกอบทั้งแป้นพิมพ์
เมาส์และสแกนเนอร์

3.2.2 ด้านวิธีการใช้และความสามารถของโปรแกรม

3.2.2.1 การสร้างและการแก้ไขเพิ่มข้อมูล

3.2.2.1.1 ควรมีวิธีเปิดเพิ่มได้หลายวิธีให้เลือก
เพื่อความสะดวก

3.2.2.1.2 ผู้ใช้สามารถกำหนดแบบฟอร์มเอกสาร
ขนาดกระดาษ พื้นที่ในการป้อนข้อมูล
จำนวนหน้าเอกสาร การจัดระยะบรรทัด
จัดคอลัมน์ จัดtab และจัดย่อหน้า
เพิ่มเอกสาร การเลือกและขนาดตัวอักษร
ด้วยตนเองตามความต้องการ
ในช่วงใดของการทำงานก็ได้เพื่อความสะดวก

3.2.2.1.3 ในการกำหนดขนาดกระดาษและ
พื้นที่ในการป้อนข้อมูล การจัดระยะบรรทัด
จัดคอลัมน์ จัดtab และจัดย่อหน้า
ควรกำหนดหน่วยเป็นจำนวนตัวอักษร

- 3.2.2.1.4 ในการตัดคำที่เหมาะสมที่สุด โปรแกรมควรตัดคำโดยอัตโนมัติโดยตั้งตัวอักษรแรกของคำที่ไม่พอดีนั้นไปขึ้นบรรทัดใหม่
- 3.2.2.1.5 การกำหนดขนาดตัวอักษรที่เหมาะสมที่สุด ควรกำหนดเป็นจำนวนพ้อยต์
- 3.2.2.1.6 ในการสร้างตาราง หรือการกำหนดกรอบตัวอักษร และการสร้างภาพประกอบที่เหมาะสมที่สุด คือผู้ใช้ลากเส้นตาราง กรอบตัวอักษร และสร้างรูปด้วยตนเองในช่วงใดก็ได้ เพื่อให้ได้รูปแบบหลากหลายตามความต้องการ
- 3.2.2.1.7 การสร้างสารบัญ หัวเรื่อง เิงจรรรต ดัชนี หรือเลขหน้าที่เหมาะสมที่สุดคือ ผู้ใช้กำหนดหรือสร้างเองในช่วงใดก็ได้
- 3.2.2.1.8 สามารถสร้างบล็อกโดยการใช้เมาส์หรือเคอร์เซอร์ลากหรือเลื่อน ผ่านโดยลักษณะของบล็อกหรือพื้นที่คำหรือกลุ่มข้อความที่เลือกเป็นแบบแถบสว่าง
- 3.2.2.1.9 ในการลบ/เพิ่ม/เคลื่อนย้าย/สำเนาอักษร คำหรือกลุ่มข้อความที่เหมาะสมที่สุดคือมีการถามย้ำก่อนเพื่อรับการยืนยัน และกระทำตามคำสั่ง
- 3.2.2.1.10 ในการตรวจสอบคำที่เหมาะสมที่สุดคือตรวจสอบสะกดคำขณะป้อนข้อมูลและแจ้งข้อผิดพลาดทันที
- 3.2.2.1.11 ในการค้นและแทนที่คำ หรือข้อความที่เหมาะสมที่สุดคือค้นหาและแทนที่ตั้งแต่ต้นแฟ้มถึงท้ายแฟ้มทุกครั้ง
- 3.2.2.1.12 ในการจัดเก็บแฟ้มเอกสาร ผู้ใช้สามารถใช้คำสั่งจัดเก็บได้ตามความต้องการ

- 3.2.2.1.13 ในการทำสำรองแฟ้มเอกสาร ควรมีการถาม
ก่อน การจัดเก็บว่าผู้ใช้ต้องการ
- 3.2.2.1.14 ในการพิมพ์แฟ้มเอกสารออกทางเครื่องพิมพ์
สิ่งที่จำเป็น
คือก่อนพิมพ์มีการแสดงหน้ากระดาษก่อนพิมพ์
บนจอหน้าจอโดยอัตโนมัติ
- 3.2.2.1.15 ในการออกจากโปรแกรม ควรมีการย้ำก่อน
ออกจากโปรแกรมทุกครั้ง
- 3.2.2.1.16 ในการดึงหรือการใช้แฟ้มร่วมกับโปรแกรมอื่น
โปรแกรมควรสามารถแปลงแฟ้มเอกสาร
ด้วยตนเองก่อนนำไปใช้งานร่วมกับโปรแกรมอื่น
- 3.2.3 ด้านวิธีการใช้และความสามารถของโปรแกรม
รายการแสดงผลบนจอภาพที่จำเป็นระดับมากในการใช้งาน
โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย มีดังต่อไปนี้คือ
- 3.2.3.1 บอกไดรฟ์ และไดเรคทอรีที่ใช้งานอยู่
- 3.2.3.2 บอกชื่อแฟ้มข้อมูลที่เปิดใช้งานอยู่
- 3.2.3.3 มีรายการเมนูคำสั่งหลัก
- 3.2.3.4 บอกแป้นที่ใช้เรียกคำสั่งหลัก
- 3.2.3.5 บอกตำแหน่งที่เคอร์เซอร์อยู่ (หน้า/บรรทัด/คอลัมน์)
- 3.2.3.6 บอกสภาพการพิมพ์แทรก/พิมพ์ทับ
- 3.2.3.7 บอกสภาพการใช้อักขระไทย/อังกฤษ
- 3.2.3.8 บอกลักษณะตัวอักษรที่กำลังใช้ (ตัวใหญ่, ตัวเข้ม ฯลฯ)
- 3.2.3.9 บอกจำนวนเนื้อที่หน่วยความจำที่ยังเหลืออยู่
- 3.2.3.10 มีเส้นบรรทัดแสดงการกันซ้าย/ขวา/tab
- 3.2.3.11 แสดงผลบนจอภาพเหมือนกับผลทางเครื่องพิมพ์
- 3.2.3.12 สามารถย่อหรือขยายกรอบการมองเห็นได้ตามต้องการ
- 3.2.3.13 สามารถเลื่อนหน้ากระดาษดูได้สะดวก
- 3.2.4 ด้านการติดต่อกับผู้จัดจำหน่ายและบริการโปรแกรม
ควรมีสุนัขบริการของโปรแกรมนั้น ๆ โดยเฉพาะ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการพิจารณาผลการวิจัย โดยยึดวัตถุประสงค์ของการวิจัยหลักการแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัย และสภาพการณ์ที่แท้จริงของการใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย เป็นแนวทาง พบว่ามีประเด็นหรือสาระสำคัญที่ได้จากการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ด้าน โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย ที่มีใช้แพร่หลายอยู่ในปัจจุบัน

ผลการวิจัยด้านโปรแกรมประมวลผลคำที่มีใช้แพร่หลายอยู่ในปัจจุบันนี้ เป็น ส่วนที่ตอบสนองของวัตถุประสงค์การวิจัย ในด้านการสำรวจโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย ที่มีใช้กันแพร่หลายอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งจากผลการวิจัย ได้ชี้ประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับโปรแกรม ประมวลผลคำภาษาไทยดังต่อไปนี้

1.1 โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย ที่มีใช้แพร่หลายอยู่ในปัจจุบันคือ โปรแกรม CU Writer

จากผลการวิจัยซึ่งพบว่า โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย ที่มีใช้ แพร่หลายอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ CU Writer, สหวิริยาเวิร์ด, ราชวิถี Word PC, Microsoft Word for Windows และ IRC Standard Word โดยโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยที่ใช้มากที่สุด ได้แก่ โปรแกรม CU Writer เหตุผลสำคัญที่สุดที่ใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยมากที่สุด คือ เป็นโปรแกรมที่ใช้ง่าย สะดวก

ผลการวิจัยดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย ที่มีใช้ แพร่หลายอยู่ในปัจจุบัน โดยเฉพาะโปรแกรมที่มีผู้ใช้มากที่สุดจะเป็นโปรแกรมสาธารณะ คือ CU Writer ซึ่งเมื่อพิจารณาจากการตอบแบบสอบถามพบว่าโปรแกรม CU Writer เป็นโปรแกรม ที่มีอยู่แล้วในหน่วยงานเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากเป็นโปรแกรมสาธารณะที่ผลิตโดยทีมบุคลากร ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ จึงไม่ต้องมีค่าใช้จ่ายในการซื้อโปรแกรมและไม่ต้องเกี่ยวข้องกับการใช้ Hard lock ดังนั้นจึงทำให้สามารถใช้งานได้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ทุกเครื่อง ซึ่งเมื่อ เทียบเคียงกับโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยที่ผลิตจากบริษัทเอกชน จะพบแตกต่างที่

ชัดเจน คือ การใช้ระบบภาษาไทย ที่จำกัดการใช้งานได้เฉพาะเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีระบบภาษาไทยของบริษัทนั้น ๆ นอกจากนั้นโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยที่ผลิตโดยบริษัทเอกชน บางโปรแกรมต้องมีค่าใช้จ่ายในการซื้อหาโปรแกรมหรือซื้อระบบภาษาไทยของบริษัทนั้น ๆ มาใช้

ส่วนในด้านเหตุผลในการใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย คือ เป็นโปรแกรมที่ใช้ง่ายและสะดวก และในด้านความรู้เกี่ยวกับโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย ของผู้ใช้ส่วนใหญ่จะฝึกฝนด้วยตนเองจากสถาบันหรือหน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับที่ ทักษิณา สนวนานนท์ (2530) ได้สรุปลักษณะของโปรแกรมประมวลผลคำที่ดีไว้ว่าควรเป็นโปรแกรมที่ใช้งานง่าย และรวดเร็ว สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับข้อดีของโปรแกรมสำเร็จรูปทั่วไป ที่จะให้ความสะดวก ใช้งานและประหยัดค่าใช้จ่ายในการใช้งานด้วย (ทักษิณา สนวนานนท์, 2530)

1.2 ส่วนใหญ่มีการใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยในงานจดหมาย

จากผลการวิจัยซึ่งพบว่า ผู้ใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยส่วนใหญ่ ใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยในการพิมพ์จดหมาย บันทึกข้อความ จดหมายเวียน หรือบัญชีรายชื่อต่าง ๆ มากที่สุด อาจพิจารณาได้ว่า การพิมพ์จดหมาย หรือจดหมายเวียนนั้น เป็นงานที่ต้องทำซ้ำบ่อยครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับศักยภาพหรือความสามารถของโปรแกรมประมวลผลคำทั่วไปที่สามารถทำสำเนา จัดเก็บ แล้วนำออกมาพิมพ์ใหม่ได้อีกโดยไม่ต้องเสียเวลาในการพิมพ์ใหม่ (Lockard, Abrams and Many, 1987) โดยเฉพาะงานที่เกี่ยวกับจดหมายติดต่อในสำนักงานซึ่งมีจำนวนมากและต้องส่งไปยังบุคคลต่าง ๆ จำนวนมากนั้น สามารถใช้โปรแกรมประมวลผลคำไปช่วยจัดการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ (Fraser, 1990) ดังนั้นอาจสรุปได้ว่าผู้ใช้ส่วนใหญ่ใช้โปรแกรมประมวลผลคำได้สอดคล้องกับความสามารถของโปรแกรมที่มีอยู่

1.3 ปัญหาในการใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยคือ การสร้างภาพประกอบในเอกสาร

จากผลการวิจัยที่พบว่า ปัญหาที่ผู้ใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยพบเป็นประจำคือ การสร้างภาพประกอบเอกสาร ซึ่งให้เห็นว่า ผู้ใช้อาจจะต้องการภาพประกอบในเอกสารที่สามารถสร้างได้สะดวกเร็วโดยสามารถทำได้ในเวลาเดียวกับการพิมพ์เอกสาร แต่ ด้วยธรรมชาติของโปรแกรมประมวลผลคำ ซึ่งเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปที่เน้นการใช้งานด้านเอกสารเป็นหลัก ไม่ได้มีจุดเน้นที่การสร้างภาพ หรือการนำเสนอภาพดังเช่นโปรแกรมสำเร็จรูปประเภทกราฟิกทั่วไป อาจกล่าวได้ว่าเป็นความต้องการของผู้ใช้ในการเพิ่มความสามารถของโปรแกรมมากกว่าเป็นปัญหาที่เกิดจากการใช้ ดังนั้นในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว มีทางเลือกได้สองวิธี คือ ประการแรกพัฒนาโปรแกรมประมวลผลคำที่สามารถสร้างภาพประกอบได้ ซึ่งปัจจุบันก็มีโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยบางโปรแกรมที่สามารถทำได้ เช่น Microsoft Word for Windows เป็นต้น (วิศิษฐ์ พัวรุ่งโรจน์, 2536) ประการที่สองสร้างเอกสารต่างๆ ในโปรแกรมสำเร็จรูปประเภทพิมพ์แบบตั้งโต๊ะ

ส่วนปัญหาที่ผู้ใช้พบเป็นบางครั้ง เช่น มีขั้นตอนในการใช้งานมาก สั่งงานแล้วไม่เป็นไปตามต้องการ และข้อจำกัดในการทำงานบางด้าน เป็นต้นนั้น ซึ่งให้เห็นว่า ผู้ใช้ไม่ได้เลือกใช้ หรือไม่มีโอกาสเลือกใช้วิธีการสั่งงานโปรแกรมที่รวดเร็วตามต้องการ หรือผู้ที่มีความถนัดในการใช้งานไม่ตรงกับความสามารถของโปรแกรมที่มีอยู่ จึงทำให้เกิดปัญหาในการใช้งานดังกล่าว นอกจากนี้โปรแกรมประมวลผลคำที่มีอยู่ส่วนใหญ่เป็นโปรแกรมขนาดเล็กที่มีวิธีการใช้งานให้เลือกน้อยด้วย ซึ่งในปัจจุบันมีเพียงบางโปรแกรมที่เป็นโปรแกรมใหญ่ มีวิธีการสั่งงานโปรแกรมในลักษณะต่าง ๆ เช่น มีสัญลักษณ์ (Icon) ที่ผู้ใช้เพียงแต่กดปุ่มนั้น โปรแกรมก็จะทำงานได้อย่างรวดเร็วและยังมีวิธีอื่นให้สั่งงานแบบเดียวกันได้อีก (วิศิษฐ์ พัวรุ่งโรจน์, 2536) ทำให้สะดวกและคล่องตัวในการใช้งานมากขึ้น จากข้อมูลนี้สรุปได้ว่าการพัฒนาโปรแกรมประมวลผลคำต้องคำนึงถึงปัญหาเหล่านี้ และอาจจะต้องพิจารณาเพิ่มขนาดของโปรแกรม เพื่อเพิ่มวิธีการให้ผู้ใช้ได้เลือก หรือ พัฒนาโปรแกรมที่มีขั้นตอนในการสั่งงานน้อยๆ และง่ายๆ ด้วย

ส่วนวิธีการแก้ปัญหาในการใช้โปรแกรมของผู้ใช้โปรแกรมนั้น ส่วนใหญ่
แก้ปัญหาโดยการถามเพื่อนร่วมงานหรือบุคคลที่รู้จัก ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ผู้ใช้
ไม่ค่อยได้ใช้คู่มือการใช้งานโปรแกรม หรือ คู่มือการใช้งานโปรแกรมไม่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ
การแก้ปัญหาที่ครบถ้วนชัดเจนจึงทำให้ผู้ใช้ไม่ใช้คู่มือดังกล่าว ซึ่งสภาพนี้แสดงว่าการผลิต
คู่มือขึ้นมาในปัจจุบันยังไม่สามารถสนองตอบการใช้งานได้เต็มที่และครบถ้วน ซึ่งผู้ที่มีส่วน
เกี่ยวข้องควรพิจารณาแก้ไข เพื่อให้การผลิตคู่มือคุ้มค่าในการใช้งานเพิ่มมากขึ้น

2. รูปแบบการทำงานของโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยในปัจจุบัน

รูปแบบการทำงานของโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยมีหลายรูปแบบและ
มีความสามารถพื้นฐานใกล้เคียงกัน

จากผลการวิจัยที่พบว่าโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยทุกโปรแกรม
มีคุณสมบัติ และลักษณะการทำงานต่างๆ หลายแบบ เช่น มีรายการเลือก เป็นแบบดึงลง
แบบใช้แป้นควบคุม แบบใช้คำสั่งจุด และใช้แป้นกำหนดหน้าที่ เป็นต้น และแต่ละโปรแกรม
มีรูปแบบ และศักยภาพหรือความสามารถพื้นฐานในการทำงานใกล้เคียงกันเกือบทุกโปรแกรม
โดยในการผลิตหรือพัฒนา ในระยะแรกเริ่มจะเป็นการพัฒนาโดยใช้ต้นแบบ คือ โปรแกรม
Wordstar ที่เป็นโปรแกรมซึ่งได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย และได้มีการปรับปรุงข้อจำกัด
ต่าง ๆ ของโปรแกรม ตลอดจนเพิ่มความสามารถในการทำงานของโปรแกรมให้มากขึ้น
จึงทำให้เกิดเป็น Version ต่าง ๆ ของแต่ละโปรแกรมอย่างมากมาย ดังนั้นจุดขายซึ่งเป็น
การสร้างจุดเด่นของแต่ละโปรแกรม โดยการเพิ่มขีดความสามารถให้สูงขึ้น

และเนื่องจากการแข่งขันในเชิงธุรกิจแต่ละโปรแกรมสามารถนำมาซึ่งข้อดีและ
ข้อจำกัดได้ คือ ประการแรก การที่เขียนโปรแกรมต้องเร่ง ผลิตโปรแกรมออกมาจำหน่ายให้
ทันกับกำหนดการที่ทางการตลาดได้วางแผนเอาไว้ เพื่อแข่งขันกับคู่แข่ง จึงทำให้คุณภาพ
ของโปรแกรมที่ออกมาในรุ่นนั้นไม่ดีเท่าที่ควร ประการที่สองการที่ผู้ผลิตโปรแกรมมีการแข่งขัน
กันบรรจุกิจกรรมและจุดเด่นต่าง ๆ ให้กับโปรแกรมของตัวเอง ทำให้ผู้ใช้เป็นผู้ที่ได้
ประโยชน์สูงสุด แต่ในขณะเดียวกันหากมีการเพิ่มความสามารถของโปรแกรม และในกรณี
ที่โปรแกรมนั้นเป็นโปรแกรมทางการค้าจะทำให้ผู้ใช้สับสนและต้องสิ้นเปลืองในการจัดซื้อมาใช้
เพื่อให้ได้ Version และความสามารถที่เป็นปัจจุบัน

จากผลการวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า ปัจจุบันผู้ใช้สามารถเลือกใช้โปรแกรมประมวลผลคำได้หลากหลาย ตามความต้องการเพราะแต่ละโปรแกรมมีการพัฒนาขึ้นมาให้มีรูปแบบและความสามารถในการทำงานได้เต็มที่ตามคุณลักษณะของโปรแกรมประมวลผลคำได้อย่างมีประสิทธิภาพใกล้เคียงกันนั่นเอง

3. รูปแบบและความสามารถของโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยความคิดเห็นและความต้องการของผู้ใช้

โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย ควรมีการใช้งานที่ไม่ยุ่งยากและยืดหยุ่นได้

จากผลการวิจัยซึ่งพบว่า ผู้ใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยส่วนใหญ่ มีความเห็น ต่างๆ เช่น ขนาดหน่วยความจำที่ควรใช้ในการบรรจุโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยไม่จำเป็นต้องบรรจุในแผ่นเก็บข้อมูลชนิดอ่อนเพียงแผ่นเดียว, วิธีที่เหมาะสมที่สุดในการติดต่อเบื้องต้นกับผู้ใช้ คือ การใช้รายการเลือกแบบดิ่งลง และมีข้อกำหนด ของโปรแกรมเกี่ยวกับรหัสภาษาไทย คือควรใช้รหัสใดรหัสหนึ่งเพื่อป้องกันการยุ่งยากสับสน และควรใช้ได้หลาย ๆ ระบบเพื่อความคล่องตัวในการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งควรใช้ได้กับอุปกรณ์ครบทุกอย่าง เป็นต้น

ส่วนการนำเสนอผลบนจอภาพ มีความจำเป็นในระดับมากในสิ่งต่อไปนี้ เช่น บอกรูป และไดเรกทอรีที่ใช้งานอยู่, บอกชื่อแฟ้มข้อมูลที่เปิดใช้งานอยู่, มีรายการเมนูคำสั่งหลัก, บอกเป็นที่ใช้เรียกเมนูคำสั่งหลัก, บอกตำแหน่งที่เคอร์เซอร์อยู่ (หน้า/บรรทัด/คอลัมน์), บอกสภาพการพิมพ์แทรก/พิมพ์ทับ, บอกสภาพการใช้อักขระไทย/อังกฤษ, บอกลักษณะตัวอักษรที่กำลังใช้(ตัวใหญ่, ตัวเข้ม ฯลฯ), บอกจำนวนเนื้อที่หน่วยความจำที่ยังเหลืออยู่, ฯลฯ เป็นต้น

จากผลการวิจัยดังกล่าวทั้งหมด ชี้ให้เห็นว่า ผู้ใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย มีความต้องการโปรแกรมประมวลผลคำที่มีการใช้งานไม่ยุ่งยากและความยืดหยุ่นในการใช้งาน หรือการสั่งงานได้หลายรูปแบบ ในโปรแกรมเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะที่ดีของโปรแกรมสำเร็จรูปและโปรแกรมประมวลผลคำทั่วไป ที่ต้องอำนวยความสะดวกใน

การใช้งาน (ทักษิณา สวณานนท์, 2535) โดยเฉพาะในด้านลักษณะพื้นฐานที่โปรแกรมประมวลผลคำพึงทำได้ เช่น การเคลื่อนย้าย การแทรก การลบ การค้นหา การแทนที่ การกำหนดของเขตและรูปแบบตัวอักษร ข้อความและแฟ้มเอกสาร ฯลฯ เป็นต้นนั้น (เย็น ภูววรรณ และพิชิต สุขเจริญพงษ์, 2521) (Lockard, Abrams and Many, 1987) ควรมีวิธีการใช้งานที่ง่าย สะดวก และมีหลายวิธีให้เลือก ตามหน้าที่หรืองานที่โปรแกรมประมวลผลคำโดยทั่วไปสามารถทำได้

และเมื่อพิจารณาเทียบเคียงผลการวิจัย ระหว่างรูปแบบการทำงานที่โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยทั่วไปในปัจจุบันมีอยู่ กับความคิดเห็นหรือความต้องการของผู้ใช้ พบว่า แต่ละโปรแกรมมีจุดเด่น จุดด้อยในการทำงานแตกต่างกัน โปรแกรมส่วนใหญ่ จึงยังไม่สามารถสนองตอบความต้องการของผู้ใช้ได้ดีที่สุดในโปรแกรมเดียว ตัวอย่าง เช่น บางโปรแกรมมีความสามารถในบางด้านดี แต่ในบางด้านยังบกพร่องหรือมีข้อจำกัดอยู่ ซึ่งมีโปรแกรมอื่นที่ทำงานในจุดนั้นได้ดีกว่า เป็นต้น ซึ่งลักษณะเหล่านี้เป็นเรื่องธรรมดาทั่วไปของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะโปรแกรมประมวลผลคำ มีหลายแบบหลายรุ่น แต่ทุกโปรแกรมจะทำหน้าที่เป็นโปรแกรมเครื่องพิมพ์อัตโนมัติเหมือนกัน (เย็น ภูววรรณ และ พิชิต สุขเจริญพงษ์, 2521) แต่อาจต่างกันที่การใช้ และชนิดของฟังก์ชันพิเศษที่ใช้ในการควบคุมแตกต่างกันเท่านั้น

ซึ่งประเด็นข้างต้นนี้อาจสรุปได้ว่า ควรมีการพัฒนาโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย ต่อไปให้มีรูปแบบการทำงานและความสามารถที่หลากหลายเลือกได้หลายแบบ และสามารถตอบสนองความต้องการในการเลือกตามความถนัดของผู้ใช้ให้มากที่สุด

สรุปการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยที่มีใช้อย่างแพร่หลายอยู่ในปัจจุบัน เพื่อวิเคราะห์รูปแบบและการทำงานของโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย และเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย โดยใช้แบบสอบถาม แบบวิเคราะห์ และแบบสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย ตัวโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย และผู้ที่มี

ส่วนร่วมในการออกแบบและผลิตโปรแกรมประมวลผลภาษาไทย ตามลำดับ แล้วนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสรุปเนื้อหาจากการวิเคราะห์ และการสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่าโปรแกรมประมวลผลภาษาไทยที่มีใช้แพร่หลายในปัจจุบัน 5 โปรแกรม ได้แก่ CU Writer, สหวิริยาเวิร์ด, ราชวิถี Word PC, Microsoft Word for Windows และ IRC Standard Word โปรแกรมที่มีผู้ใช้มากที่สุดคือ โปรแกรม CU Writer เหตุผลที่ใช้เพราะใช้ง่ายและสะดวก และนำไปใช้ในการพิมพ์จดหมาย บันทึกข้อความ จดหมายเวียน หรือบัญชีรายชื่อต่าง ๆ มากที่สุด

ด้านรูปแบบ และความสามารถของโปรแกรมประมวลผลภาษาไทยที่มีใช้แพร่หลายในปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะมีรูปแบบและความสามารถพื้นฐานในด้านต่าง ๆ ใกล้เคียงกัน ได้แก่ลักษณะทั่วไป ด้านวิธีการใช้และความสามารถของโปรแกรมด้านการแสดงผลบนจอภาพ และด้านการติดต่อกับผู้จัดจำหน่ายและบริการโปรแกรม ผู้ที่มีส่วนร่วมในการออกแบบและผลิตโปรแกรมประมวลผลภาษาไทยมีความเห็นว่า ผู้ใช้ยังใช้งานโปรแกรมได้ไม่เต็มศักยภาพที่โปรแกรมมี และส่วนใหญ่เห็นว่าแนวโน้มในการพัฒนาโปรแกรมในเชิงธุรกิจจะลดลงยกเว้นโปรแกรมสาธารณะคือ CU Writer

ผู้มีส่วนใหญ่ มีความเห็นเกี่ยวกับโปรแกรมประมวลผลภาษาไทยว่าควรเป็นโปรแกรมที่มีลักษณะการทำงานหลาย ๆ แบบ และมีวิธีการใช้งานที่ง่ายและสะดวก

ดังนั้น การวิจัย และพัฒนาโปรแกรมประมวลผลภาษาไทยที่หลากหลายสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้แต่ละคนได้อย่างไม่มีข้อจำกัด เพื่อประโยชน์ของงานเอกสารของบุคคล และของทุกหน่วยงานต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย สามารถใช้เป็นแนวทางในการผลิต และพัฒนา รวมทั้งการปรับปรุงแก้ไข และเพิ่มเติม ศักยภาพและการทำงานของโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย โดยที่ทีมงานผู้ผลิตควรคำนึง ถึงปัญหาดังกล่าว เพื่อให้การพัฒนาโปรแกรมมีประสิทธิภาพสูงสุด

1.2 ผลการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นในการใช้ และลักษณะที่จำเป็นของ โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย เป็นตัวบ่งชี้ถึงลักษณะที่จำเป็นของโปรแกรมประมวลผล คำภาษาไทยอย่างหนึ่ง ดังนั้น การผลิตและการพัฒนาโปรแกรมควรมุ่งพัฒนาให้สอดคล้อง กับความคิดเห็นดังกล่าว เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพความต้องการในการใช้ ที่แท้จริง อันเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของการผลิตและการพัฒนาต่อไป

1.3 ผลการวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์ลักษณะที่สำคัญของโปรแกรมประมวลผล คำภาษาไทย สามารถเป็นแนวทางสำหรับทุกวงการ โดยเฉพาะในวงการศึกษา ใน การเลือกใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยที่เหมาะสม และสอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติ รวมทั้งการนำมาพิจารณาหาแนวทางการใช้งาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและผลผลิตใน การปฏิบัติงานต่อไปด้วย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากผลการวิจัยที่พบว่าหน่วยงานต่าง ๆ ไม่ได้ใช้โปรแกรมประมวลผลคำ ภาษาไทยเต็มตามความสามารถของโปรแกรม ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพของการใช้โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยในการทำงานของวงการต่าง ๆ

2.2 ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการใช้โปรแกรมประมวลผลคำ ภาษาไทย ในการศึกษาในระดับต่างๆ